

OPENBARING 1 : 4 EN 5

Ds. D. Chr. Overduin

dinsdagavond 2 juni 1970

Tekst : 4. *Johannes aan de zeven gemeenten, die in Azië zijn: genade zij u en vrede van Hem, Die is, en Die was, en Die komen zal: en van de zeven geesten die voor Zijn troon zijn;*
5. *En van Jezus Christus, Die de getrouwe Getuige is, de Eerstgeborene uit de doden, en de Overste der koningen der aarde. Hem, Die ons heeft liefgehad, en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed.*

THEMA: DE TIJD IS NABIJ

1. DE ZEGEN

2. DE LOF

De vorige keer hebben wij het verband samengevat in het derde vers, en met elkaar de eerste verzen overdacht. Nu willen wij zo de Heere wil, het vervolg overdenken.

U hebt gemerkt dat dit Schriftgedeelte wat u is voorgelezen, de zegenwens bevat aan de zeven gemeenten, en dat het uitmondt in een lofverheffing van de Heere God. Voornamelijk van de Zoon van God als het vleesgeworden Woord, Die verheerlijkt is aan de rechterhand van de Vader.

Er wordt wel eens smalend gezegd - als het gaat over de zegen die uitgesproken wordt in het midden van de gemeente, of in welke vorm ook in de openbare godsdienstoefeningen - dat mensen eigenlijk toch niets kunnen geven. En dat is ook zo. Als wij zeggen: "Gelukkig nieuwjaar", of: "Gefeliciteerd, ik wens je toe dat je nog wat gespaard mag blijven", dan zijn dat wensen die niet te vergelijken zijn met de zegen van de Almachtige God, die Hij legt op Zijn gemeente.

Ik kan me indenken dat sommige mensen er zo over spreken, omdat anderen zich voordoen alsof zij de zegenaars zijn. Dat ze met zo'n onnatuurlijke plechtstatigheid de zegen van God uitspreken, of in zo'n autoriteit, dat het lijkt of zij het voor het zeggen hebben. Zo is het natuurlijk niet! In die zin kan geen enkel schepsel, in wat voor rang of

OPENBARING 1 : 4 EN 5

stand ook, en wat voor ambt hij ook bekleedt, dadelijk de zegen van God overdragen of geven. God is de Zegenaar.

En toch hebben degenen die - een beetje laconiek soms - oneerbiedig spreken over die zegen, of er vroom aan toe voegen dat het toch eigenlijk de Heere is Die het alleen doet, geen gelijk. Want de Heere doet het door middel van Zijn dienstknechten. Als de apostelen of de dienaren van het Woord, in welke vorm dan ook, de zegen uitspreken, moet u die persoon een ogenblik wegdenken, en verstaan dat God in de dadelijkheid Zijn zegen geeft!

Dan kunt u zeggen: "Dat is heel sterk uitgedrukt. Er staat toch: De genade zij u. Dat wil toch niet zeggen: Is u?" Maar dat heeft er niets mee te maken. De genade is ons ook niet. Maar wanneer God vertegenwoordigd is, en de priester van het oude verbond de Aäronitische zegen uitsprak over het volk, werden daarin gezegend allen die Hem toebehoorden. De gemeente heeft daar niet altijd het voordeel van. Niet altijd de indruk dat God bij de aanvang van haar samenvergadering zegenend Zijn handen over hen uitstrekt. Maar het is zeker ongepast wanneer ze het beschouwt als een zekere franje, om het geheel iets meer plechtigheid te geven. Dan is ze niet op haar plaats. Want al ervaren zij die zegen niet altijd, de waarheid van Gods zegen is gewis en volkomen waarachtig.

Er staat geschreven: Johannes aan de zeven gemeenten die in Azië zijn.

Die gemeenten worden later genoemd. Efeze lag het dichtst bij het eiland Patmos. Efeze - Smyrna - Pérgamus - Thyatire - Sardis - Filadelfia - Laodicéa.

Er waren in die tijd meer gemeenten in Klein-Azië. Klein-Azië was een landstrook - provincie - in het westen van het Romeinse rijk, wat hier aangeduid wordt met Azië. Er was nog de gemeente van Colosse, Hyrapolis, Troas.

Er waren nog meer gemeenten, uit de andere brieven van de apostelen bekend, waar de apostel aan schrijft. Toch worden hier met name maar zeven gemeenten genoemd. De oorzaak daarvan moeten wij daarin zoeken, dat deze zeven gemeenten in haar geestelijke stand en uitleving - in haar geestelijke ervaring, strijd, moeite, en allerlei listen, soms ook geweld, waarin ze allen van elkaar onderscheiden waren - de weerspiegeling zijn van alles waarmee de kerk van God hier op aarde te kampen heeft. Dat alle standen, goede en kwade, alle strijd en list, - ons straks getekend in de brieven, als elke gemeente hebbende haar eigen nood, haar eigen rijkdom, eigen verdriet, ook haar eigen vermaning en Goddelijke tucht - zij samen het gezicht zijn van de kerk door de eeuwen heen. Daarbij komt nog dat zeven het getal van de volheid is.

Ik wil alleen dit nog noemen. Als de apostel zegt: "Aan de zeven gemeenten", dan wil dat naar de oosterse getallensymboliek zeggen, dat dit gemeenten zijn die in een heel nauwe relatie staan tot God. Ze zijn op de aarde, en het getal van de aarde is vier. Maar het getal van God is drie, Hij is de drie-enige God. Het getal zeven geeft dus naar oosterse symboliek weer, hoe de drie-enige God - in dit verband uit de aarde - uit deze wereld Zich een gemeente tot het eeuwige leven heeft uitverkoren, en vergadert door Zijn Woord en Geest.

Als er dus geschreven staat: Zeven gemeenten, duidt het aan het Goddelijke en het menselijke. De weg die God Zelf uit Zijn hoge hemel gebaand heeft om hier op aarde

OPENBARING 1 : 4 EN 5

een gemeente te formeren.

De zeven gemeenten.

Ik heb dat woord ook vaak aangehaald als het ging om het drijven van sommigen, die steeds op een soort verband uit zijn. En dat verband zou dan moeten bestaan in een opgelost worden in een formatie. Een kerkformatie, onder een Synodaal juk of gezag, of wat dan ook. Ik meen dat men geen andere bewijsplaats van een Synode kan aanhalen, dan de apostelvergadering in Jeruzalem. Waarin gesproken werd over de heidenen, en hun toebrenging tot het Koninkrijk van God. Maar verder leert ons het Woord van God dat hij een gemeente nooit aanmerkt in een verband, maar altijd aanmerkt in haar plaatselijkheid, haar zelfstandigheid. Goed te verstaan, geen zelfstandigheid buiten God, maar in haar directe onderworpenheid aan het Hoofd van de kerk.

Johannes schrijft hier dus niet aan dat en dat kerkgenootschap, maar hij zal straks gaan spreken over de zeven gemeenten, en over de zeven sterren die in Zijn hand zijn, laat ons daar wel om denken. Natuurlijk, er is door de eeuwen heen ook een kerkgeschiedenis geweest, waaruit allerlei dingen voortkwamen die goed zijn. Maar anderzijds moeten de drijvers van een uitwendige gemeenschap - die denken dat als je dezelfde naam draagt dat het dan ook werkelijk één is - wèl bedenken dat Johannes moest schrijven aan de zeven gemeenten. Aan de voorgangers en de leden van die zeven gemeenten.

Het is ook troostrijk. Al is een kerkelijke formatie op zichzelf vaak doortrokken van allerlei dingen - plaatselijk - die niet zijn naar de orde van God, dat God nochtans op andere plaatsen Zijn Woord kan geven en laten. Het is een troost, dat Hij onderscheiden ziet en aanschouwt op Zijn uitverkoren gemeente.

Men heeft ons vroeger wel eens beschuldigd van een onafhankelijkheids-standpunt. Dat betekent, een standpunt van de gemeente op zichzelf. Ik heb dat nooit gedreven, nooit. Ik beschouw het als een bijzondere weldaad als mensen, samen eenzelfde dierbaar geloof deelachtig, met elkaar verenigd mogen zijn. Maar dat is toch zo, al dragen ze niet dezelfde naam. Moeten wij niet constateren dat door de eeuwen heen een zekere overheersing van de 'meerdere' vergaderingen, vaak geleid heeft tot grote ellende? En dat het vaak zo droevig afliep. Want die 'meerdere' vergaderingen beroepen zich op hun kerkordelijke instelling. Maar zodra die 'meerdere' vergadering uitgemaakt wordt door mensen die niet overeenkomstig het Woord van God leren, dan grijpen ze datzelfde kerkartikel om de anderen de nek om te draaien.

Zodra in een kerkgenootschap de on-rechtzinnigheid de overhand krijgt, gebruikt men de overmacht van een 'meerdere', een hogere vergadering, om de Waarheid uit te bannen. Daarom zijn zulke dingen altijd zo gevaarvol. En ik geloof dat wij nooit genoeg de klemtoon kunnen leggen op de plaatselijke gemeente, door haar kerkeraad vertegenwoordigende de Koning van de kerk hier op aarde. Dat de instelling mag zijn, dat wij van welke naam dan ook - hoe de zeven gemeenten van God zich op aarde ook openbaren - wij waarachtig verenigd zijn met allen die de reine leer van de zaligheid mochten ontvangen. Die Sions God erkennen als hun Heere.

Er kan een tijd in je leven zijn dat je zegt: "In die kerk zou ik nooit kunnen zijn, en in die kerk ook niet". Maar als je nu alles bij elkaar neemt in deze laatste tijden, en je zou nu

OPENBARING 1 : 4 EN 5

moeten zeggen: "Naar welke formatie moeten wij toe?" Dan zou je echt niet overkritisch hoeven te zijn om te zeggen: "Ja, ik zou echt niet weten waar je naar toe moet". Want overal staat de zaak op springen. Overal is ellende, dwaasheid. Overal is links en rechts, uitersten die tegen elkaar botsen.

Ik heb het vroeger wel eens jammer gevonden dat de Heere de weg zó leidde - het was niet goed - dat ik tenslotte in een zelfstandige gemeente terecht kwam. Maar ik ben er ook wel eens dankbaar voor geweest, als je het gewoel rondom hoort. En ik heb weleens gezegd tegen iemand die daar zo mee dweepte: "Het is geen best teken, jullie met je synodes en je classes, en noem maar op. Want dat is een teken van: Gebit en toom, door 's mensenhand bestiert, beteugelen 't woest en redeloos gediert". Dus dan is het een groot voorrecht als we de teugels in handen mogen weten van die enige Koning. Dat Hij de tucht onder ons mag oefenen.

Dat was in die dagen ook zo. Dan kun je zeggen in je hart: "Maar wat komt daar van terecht? Van deze gedachte?" Ik denk altijd, dat gaat net zolang als het welbehagen van God groot is. Als de laatste van Zijn uitverkorenen eruit is toegebracht, dan neemt de leugen weer de overhand. Je kunt zeggen: "Dat is hard". Kunt u het anders zien? Je mag het ook zo stellen: Als het dierbaar Evangelie van Zijn gunst en ontferming verworpen wordt, en in het leven de spot gestoken wordt, met de daden, met Gods getuigenis, dan neemt Hij het licht van de kandelaar weg, als een oordeel over de gruwelijke afwijking.

Maar waarom moeten wij daar nu zo druk mee zijn? Laten we deze zaken toch in handen laten van Hem, die Zelf Zijn gemeente tot aanzijn roept. Die ze hier allen gaat aanspreken door Zijn knecht Johannes: "Aan de zeven gemeenten die in Azië zijn, genade en vrede zij u van Hem Die is, Die was en Die komen zal".

Wat een zegen. Hij bidt hun toe. Je zou kunnen zeggen, Hij meet hun toe, in de eerste plaats de genade. Als een apostel die zich bewust is het woord van zijn medebroeder, de apostel Paulus: "Uit genade zijt gij zalig geworden, en dat niet uit u".

Het is hier zo kenmerkend, de zegen van God aan de gemeente begint met de genade. U zult zeggen: "Gods eeuwige liefde is eerder. Gods eeuwig welbehagen is eerder dan de genade". Ja, maar voor ons is het: Als genade onze harten niet aanraakt, als genade geen onderscheid maakt waar van onze kant geen onderscheid is, hoe zullen wij dan ooit Zijn welbehagen kunnen aanbidden en bewonderen? Dat zou niet kunnen.

Daarom, genade zij u. En dan wil de apostel hierin niet op menselijke manier zeggen: "Ik hoop dat je dit of dat". Nee, want dit 'zeggen' in deze zegen betekent een constatering, en tegelijk een wens, een bede, een zegen. "De Heere is de aan u Gevende", wil hij eigenlijk zeggen. En: "De Heere geve u genade". Daarin wil hij zeggen: "Onze aanvang is in de vrije gunst en ontferming van de drieënige God, en daarbuiten is alles ijdelheid en verloren". Want genade is het Die omziet naar dien, die naar Hem niet omziet.

U zegt: "Het is ook recht". Zeker wel, maar let nu eens op. Als de kerk zalig wordt, wordt ze zalig op grond van het verheerlijkte recht van God, in de Zoon van Zijn liefde. Maar als de Heere dat nu u of mij wil toerekenen? Is dat geen genade? Is het geen genade: Zo wou Hij met geen volken handelen. Die moesten Zijn getuigenissen missen. Het is

OPENBARING 1 : 4 EN 5

alleen genade, alleen gunst en ontferming.

Als u een kenmerk wilt weten van het waarachtige leven van God in uw ziel, door de Heilige Geest gewerkt, kijk dit dan na in uw leven, of de zaak van dat Woord, - waar we nog niet de helft van verstaan - de vrije gunst die eeuwig Hem bewoog haar handen naar ons uitstrekt. Want dan worden we verzoend met de genade. Dat wil dit zeggen: Dat we niet als het wild en redeloos gedierte de genade van God bespottelijk maken, door een handjevol dode werken of door onze akelige godsdienst. Dat het in onze zielen is ingeprent: Het is alleen Uw gunst die eeuwig U bewoog.

Wat een kostelijke aanvang: Genade.

Een mens heeft allerlei systemen opgebouwd om de bekering te omschrijven, maar het Woord zegt ons: Punt één is genade! Punt twee en drie ook. En het einde is ook vrije genade.

U zegt: "Dat weet ik al". Ja, dat denken wij, dat wij het weten. Maar het komt uit, ook onder Gods kinderen, dat we er meer over praten dan dat we het geloven en ervaren. Hoe komt dat uit? Wel, als het een klein beetje begint te kraken in ons leven, of de dood komt, dan sta je stomverbaasd welke vruchten er tevoorschijn komen. Vaak schrik in het geweten. Door onrust verteerd. En je komt het in ieders leven tegen, ook in ons persoonlijk leven.

Waar je dat aan kunt weten, dat je nog zo weinig ervaart en gelooft van de genade? Als je nu onder het Woord van God verkeert, en de Heere ontsluit Zijn dierbaar Woord voor je ziel, dan zeg je: "Looft, looft verheugd de Heere der heeren, aanbidt Zijn Naam en wilt hem eren. Dat die Hem vrezen nu te samen hun hart verenigen, tot Zijn eer. En Zich verheugen in de Heere". Wanneer de Heere door insluiting, door het dierbare Woord van vrije genade Zijn handen uitstrekt naar een zondaar of zondares, dan wekt Hij daarin die innerlijke hoop: "Hij heeft gedacht aan Zijn genade". Dat is aardig, dat is goed.

Maar als je nu maandag- of dinsdagmorgen wakker wordt, en je bent te beroerd zelfs om te bidden? Je doet het wel, maar je bent er te beroerd voor, te akelig en te naar. Je leest wat en het zegt je niets. Je gaat de dag in en alles weegt als een loden last. Dan komt het heel vaak uit wat wij ervan verstaan. Want dan geeft de barometer precies de onbestendigheid van onszelf aan, en we dragen het over aan Gods eeuwige genade. Het gezicht van de hemel is veranderd.

Dat is niet bij iedereen zo, dat weet ik wel. Er is onderscheid in de levensgang. Toch komt het vaak voor. Het is voor mij persoonlijk wel eens een barometer geweest dat de Heere mij eraan ontdekte. Dat ik zei: "Heere, wat ben ik toch tot over mijn oren het verbroken verbond der werken toegegaan". Al is het dan niet op een groffe manier, maar toch, ik meet vaak alles af aan de stand die ik inneem. En wat geloof ik van Gods eeuwige genade en ontferming, als de stukken van mijn huis aan alle kanten om m'n oren vliegen? Van mijn geestelijk huis.

Doorgaans is het zo als je bij zo iemand komt: - bij velen - "Ik ben zo dood, ik ben zo leeg". Ja, dat kan waar zijn. Maar geloof je nu dat wij altijd dood en leeg zijn? En dat het leven alleen uit genade, uit God is. Want dan hoef je niet zo in paniek te raken. Dan kun je wel bedroefd, verslagen en bedrukt zijn, maar dan hoef je niet de genade van God in twijfel te trekken, en net te doen of God in Zijn genade zo veranderlijk is. Want dan geef

OPENBARING 1 : 4 EN 5

je aan dat je nog zo weinig verstaat van de genade.

U zegt: "Ja, maar als je er zo over denkt - en als het zo mag zijn - dan ben je nooit meer ellendig". Dat zegt u. Maar ik zeg wel eens: Dan ben je juist één stuk ellende. Dat geloof je. En tegelijkertijd - als de Heere dat geeft, en dat geeft Hij ook - is er de stellige overtuiging dat Hij genadig is en blijft, maar dat wij van die doortrapte zondaren zijn die God afmeten naar onze conditie.

Ik moet erbij zeggen, dat is een ontzettende grote les in het leven. Om nu zo akelig en reukloos en smakeloos te zijn, en dat toch het wachtwoord - met recht het wachtwoord - is, genade! En al denkt een ander dan misschien: Hij mocht wel eens dit, hij mocht wel eens dat, je moet eens..... Dat doet niet terzake. Maar dat je geloven mag, Gods eeuwige genade en ontferming. Dan leef je in voor de Heere, dat je uitwoont van Hem. En dat je hele bestaan van nature, nog nooit iets opgebracht heeft en op kan brengen dat God behaaglijk kan zijn.

Wat dan? Dat heeft als vrucht dat je dat niet meer in het middelpunt zet. En als je het wel doet, dat je erbij belijdt: "Nochtans, ik leg mij hierop vertrouwend neer, op de eeuwige genade van God".

De één heeft een ander leven dan de ander. Ieder hart weet zelf het beste hoe de Heilige Geest woont en werkt. Bij mij is het vaak in tegenstrijdige zin. Dat alles in zo'n ernstige mate tegenover staat. Dat dood en leven, vloek en zegen, verwerping en verkiezing als twee muren tegenover elkaar staan. Daar zit ik tussen gedrukt zit en ik kan er niet uit.

Als ik zie wie en wat ik in Adam geworden ben, en wat daar van openbaar komt in de inleving voor God? Dan is de eeuwige rampzaligheid nog niet genoeg om voor Hem te verzinken. Zo'n overtreder in gedachten, woorden en werken. En tegelijkertijd: - het is niet om te zeggen, maar dat doet nu genade - "En toch Heere, en toch, U hebt gezegd: genade, genade zij dezelve. U bent de Barmhartige en de Genadige in Uw eeuwige liefde en trouw. Als sterf ik - ja de ziel kan wel eens zover gaan - al zult U mij niet kennen of herkennen, dan zal ik nog zeggen: o Heere, U bent genadig. U bent goed en goed doende. Dan maar overboord".

Het is ook onze wens dat wij - daar sluit ik mezelf bij in - mogen opwassen in de genade. Want dat is zo'n winst in het leven. Anders denk je dat je veel van genade weet als je de genade als een barometer behandelt. Dat je er eens op klopt: "Nou....., slecht weer". Maar je vergeet erbij te zeggen dat het nog nooit anders dan slecht geweest is, wisselvallig en veranderlijk. Aan de linkerkant is het altijd een onvruchtbare beweging. Aan de rechterkant staat de barometer altijd op dezelfde schaal. Die wijst het eeuwige fundament aan van Gods ontferming, naar Zijn welbehagen. Dat is genade, die Hij doet uitkomen aan zondaren.

De vrucht daarvan wordt ook genoemd: Genade zij u en vrede.

Vrede.

Een vrede die het verstand te boven gaat. Dat wil zeggen: Een vrede waarin ik niet komen kan door mijn gaven, mijn weldaden en alles wat ik kan optellen.

Een vrede waarin ik niet komen kan door te constateren dat God wat heeft gedaan in mijn leven.

Een vrede waar ik nooit deel aan kan hebben door te vertellen dat ik bekeerd ben. Nee,

OPENBARING 1 : 4 EN 5

een vrede die het verstand te boven gaat. Dat wil zeggen: De vrede die het teken van Zijn gunst en ontferming meebrengt in het hart. De vrede die er is als een daadzaak van God: "Ik vind in gunst, en niet in wraak Mijn lust". Dat God de oorlogsverhouding waarin wij als vijanden tegenover Hem staan heeft veranderd, en in een staat van vrede heeft gebracht. En in die stand doet ervaren: "Als ik van vrede spreek, zijn zij aan de oorlog".

Als het over die vrede gaat zeg in je hart: "Die heeft een mens niet altijd". Daar heb je het weer, die hebben we nooit. U vindt dat overdreven? "Ik ellendig mens", zegt Paulus. In òns blijft wel een strijd woeden. Want wij zijn vleselijk, verkocht onder de zonde. En de nieuwe Mens is Die dierbare Borg en Middelaar, Die door het geloof in de harten woont en een gestalte aanneemt. Die gaat heerschappij voeren. Daar verzet zich niet wat, maar àlles tegen. Dus in die zin moeten wij niet op vrede rekenen, al worden we tachtig jaar oud.

Dan wordt het duidelijk geliefden, dat deze zegen van God in de eerste plaats een vrede aanduidt die hoger ligt. Die doet zeggen: - al wordt het leven als het ware in tweeën gescheurd - "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen? Ik dank God, door Jezus Christus". Hij is onze Vrede. Hij heeft de muur die een scheiding maakte verbroken.

Het is tot grote schade van de ziel, in alle plaatsen waar een gemeente is, als die zaken van God min of meer worden aangepast en verwisseld met de zaakjes van ons. Geliefden, dan krijg je echt een koekebakkerij! "Efraïm is een koek die niet omgedraaid is".

Dan zeg je bij jezelf: "Wat is dat toch? Hebben die mensen geen gelijk die het hÍer oprapen, dáár laten vallen? Dan eens weer wat met winst en dan weer eens wat met verlies, en al die dingen meer. Hebben ze geen gelijk?" Ik heb weleens gezegd: "Ik zit er zelf helemaal vol mee". En toch is er een groot onderscheid. Of dat dàt nu het richtsnoer van ons leven is, als daar nu onze gang en hoop door bepaald wordt, òf door het woord van de apostel: "Broeders, houdt de onwankelbare belijdenis van de hoop vast. Hij die het beloofd heeft is getrouw, Die het ook doen zal". Dat is een heel ander geluid. Dan worden er ook geen mensen meer 'gebakerd' die min of meer gezond zijn in het geloof. Dat is logisch.

Als iemand dan spreekt over het wezen van de zaak, wordt hij met schele ogen aangekeken, en zegt men: "Die man zit nogal hoog in de boom". Men begrijpt niet dat die man uit de boom gevallen is, waar zij zich nog steeds in zitten te verkneuteren. Ze begrijpen niet dat ze zelf in die boom zitten te zoeken. Maar die man is eruit gevallen, en heeft een oog gekregen op dat wezenlijke van Gods genade en ontferming, èn vrede.

Dan moet je nooit denken: Die man lijkt mij op het ogenblik niet zo blij, dat moet toch..... Dat moet je niet denken, want die vrede blijft doorgaan, dwars door alles heen. Al voelt het in je ziel alsof je aan stukken wordt getrokken, alsof de duivel en ons eigen hart alles in het werk stellen om ons in oorlog en zwaard te laten verzinken, dan nòg vrede!

Als je zegt: "Ik begrijp het niet", dan zeg ik volmondig: "Ik begrijp het ook niet". Het is een wonderlijke vrede. U zegt: "Maar je hebt die vrede toch ook wel eens in je hart?" Jazeker, soms heeft deze vrede zo de overhand, dat alles daar voor aan de kant moet. Dat de zondaar zo blij is met zijn hele hart, dat hij uitroept: "Vrede met Hem, door het bloed van het kruis!" Straks zal dat eeuwig de overwinning hebben behaald in een

OPENBARING 1 : 4 EN 5

storeloze vrede. Wat een zegen!

Genade zij u en vrede van Hem, Die is, en Die was, en Die komen zal.

Hier wordt de Goddelijke Vader aangesproken - de eerste Persoon van het Goddelijk Wezen - als de Oorsprong, de Schepper. Als Degene Die alle draden van het voorzienig bestel in Zijn handen heeft. Die alle dingen leidt, alle dingen bepaald, alles bestuurt en regeert. Van Wie alle kennis en alle macht is.

Het is eigenlijk een zinspeling op de Naam Jehova, "Ik ben die Ik ben". Het is een vertroosting: Die is, héden! gemeente. Dat moeten de zeven gemeenten aan het begin horen. De Fontein van het heil moet voor hen stromen gaan uitwellen. Fonteinën zullen zich openen. Een gemeente die in de tijd dat ze deze brief ontvangt, misschien in de waarneming leeft alsof Hij er niet is. Ze moet de boodschap horen: Die is! Hij is eigenlijk - zo kun je het ook lezen - de wezenlijk Zijnde. Die er is, al tast ik Hem voor mij niet, en bemerk ik Hem achter mij niet, en Die nochtans is. Dat roept Hij ze als troost toe. Dat roept Hij uit om een hart onder de riem te steken, om ze te bemoedigen. Hij roept ze hier toe: "Denk niet - al lijkt het zo voor u - God is dood". Nee, Hij is de Zijnde, de Wezenlijke God en Vader. En hier wil het heenwijzen naar de genade en de vrede.

De genade en vrede komt niet op uit mijn plezierige, gemoedelijke stemmingen.

De genade en vrede kan niet de vrucht zijn van het feit dat ik vanavond tevreden ben, omdat het vandaag nogal gegaan is met mij. Nooit!

De genade en vrede kan nooit haar oorsprong hebben in het feit dat er vandaag misschien wel twintig teksten in mijn gedachten zijn geweest. Ook niet in het feit dat ik misschien blij van hart gezongen heb.

De genade en vrede wordt hier aangewezen uit Degene die is. De onwankelbare Zijnde.

De genade is niet een sfeer.

De genade is niet een bedenksel van ons verstand.

De genade is niet een ontroering van het hart, maar is een scheppingsdaad van de zijnde God, Die eeuwig is. Dat is het troostrijke, achter de genade staat niet een dominee of ouderling, een engel of wie dan ook, maar de genade wordt aangeroepen uit Degene die is, wezenlijk! Om de gemeente in te prenten, dat genade geen lotje uit de loterij is.

De genade is geen "geluk hebben".

De genade is niet te verdienen.

De genade is in geen enkel opzicht te bereiken door een nakomeling van Adam.

Maar de genade is er, want zij is van Hem die de eeuwig Zijnde is. Die onveranderlijk is.

En Die was.

Dat wil zeggen, Die in de hele geschiedenis van Zijn volk, - Israël - van Adam af Zichzelf bewezen heeft te zijn die Hij is. Zo was Hij toen ook, daar getuigt de geschiedenis van. Dat Degene die wàs onder Zijn volk, - Die wilde wandelen onder dat volk - Degene was die is. Die in alles de Oorsprong is, ook toen wij dood waren in de misdaden en zonden. Ik weet dat een mens daarin niet mag filosoferen en speculeren, maar dit is geen speculatie: Als ik mij even indenk dat Hij de eeuwig Onveranderlijke is. Dat Hij van eeuwigheid - toen er nog niets bestond buiten Hem - liefhad met een eeuwige liefde. In

OPENBARING 1 : 4 EN 5

Zijn lieve Zoon uitverkoren had. Dat wordt bevestigd door de Heere Jezus als Hij zegt: "Ik zeg niet dat Ik de Vader voor u bidden zal, want de Vader Zelf heeft u lief". Als deze woorden werkelijk tot ons doordringen in hun volheid, dan staat ons hart ogenblikkelijk stil. Ook hier vinden wij er iets van, in die machtige uitspraak: Die genade van Hem die is. Van Hem, voor een mens die niet is, die niet was, en die niet komen zal.

Wat is dat in die tegenstelling hart-vernederend, verootmoedigend, maar ook overlopend groot. Dat tegenover zo'n nietswaardig mens - al verbeeldt hij zich nog zo veel - die eeuwige Vader staat, waarvan Petrus zegt: "Die ons heeft gezegend met alle geestelijke zegeningen. Die ons heeft uitverkoren in Hem, voor de grondlegging van de wereld". Dat is nooit te begrijpen. Dat lost de zondaar in al zijn leegheid op. In Hem die gezegd heeft dat uit Hem alle dingen zijn.

En Die komen zal.

Deze vertaling is niet helemaal juist. Want er staat eigenlijk: En de Komende. Het woordje "zal" staat er niet bij. Je zou ook kunnen lezen: Die komt. Nog beter om te lezen is: En Die de Komende is.

Om de kerk niet alleen te bepalen bij het uitzien, dat Hij komen zal om de wens te geven van allen die Hem vrezen, maar om de kerk - de zeven gemeenten - te bepalen bij het "zien". Dus niet alleen bij het uitzien, maar juist ook bij het zien. Om heden te zien dat Hij komt. Dat Hij de Komende is! Zodat wij niet het idee hebben dat wij in een dode en starre kerk zitten, met een God die aan het eind van de eeuwen opstaat om te komen, maar met een eeuwig Zijnde Die altijd is. Die op weg is en leeft, Die werkt. Die in Zijn daden in deze wereld - zegen en vloek, rampen en wat u maar op kunt noemen - de Komende is.

U zegt misschien: "Dan komt Hij wel langzaam. Want van het begin van de schepping blijven alle dingen gelijk". God vertraagt Zijn belofte niet. Zijn gang is van zó'n snelheid, dat als de laatste van de uitverkorenen is toegebracht, wordt Hij in Zijn volle tegenwoordigheid onmiddellijk ervaren, en houdt de wereldgeschiedenis op. Hij komt dus niet te snel, maar ook niet te langzaam.

Hij is de Komende!

Dat is troostrijk, want in de genade is Hij ook de Komende. Dat geeft de burger van Sion moed. Als je aan je kinderen denkt, - waar dan ook aan - en je kunt alleen maar zeggen dat eenmaal de Heere komen zal om te oordelen de levenden en de doden, dan is dat de volkomen waarheid. Maar als je nu een dode bent naar de geest, dan is er geen enkel uitzicht meer. Dan kan het nog even duren, en dan is het afgelopen. Dan komt Hij. Maar nu de inhoud van dit woord: Genade en vrede zij u van de Komende. Die heden trekt, door eeuwige liefdekoorden naar Zijn lieve Zoon. Die nog als de Komende werkzaam is. Zodat je met recht aan alles mag wanhopen, maar nooit aan Zijn eeuwige genade, dat Hij de Komende is. Want wat heden niet gezien wordt kan morgen openbaar worden.

Ik zeg het niet tot verontschuldiging, tot een pleister op onze schuldige gewetens. Het is het behoud van de man of vrouw wiens knieën stijf zijn geworden in de zonde, die als wrakhout zijn weggedreven. Hij kwam omdat Hij de Komende is in Zijn genade. Hij heeft ze uit de nood en dood opgeraapt. Hij heeft ze doen roepen: "O God, wees mij zondaar,

OPENBARING 1 : 4 EN 5

genadig!" Dat was precies genoeg.

Dat is het levende van het waarachtige Woord van God: Hij is nog steeds de Komende, en Hij blijft komen.

En van de zeven geesten, die voor Zijn troon zijn.

Dit is een benaming van de Heilige Geest. Sommigen hebben 'geschapen engelen' willen lezen. Maar dat moet op grond van 'hoe zouden wij genade en vrede uit engelen kunnen deelachtig worden' verworpen worden. Hoe zou een engel tussen de Vader en de Zoon geplaatst kunnen worden? Dat zou Gode niet gepast zijn. Hier staat: En van de zeven geesten die voor Zijn troon zijn. Dat is de aanduiding van de volheid van de Heilige Geest.

Dan kom ik weer terug op dat woordje 'zeven'. Dat woordje 'zeven' is zo geweldig veelvuldig. Wij lezen dat God op de zevende dag gerust heeft van al Zijn werken. Zeven is ook 'zes plus één'.

Zeven is het getal van de volheid, de volmaakte rust van God in Zijn werken.

Zeven was het getal van de reine dieren die tot de ark kwamen.

Zeven varren en zeven lammeren werden geofferd.

Zeven dagen vuuroffers voor de verzoening.

Na, zeven keer zeven jaren kwam de grote verzoendag.

De zevende dag was de sabbat van de Heere uw God.

Zeven priesters waren er die zeven ramsbazuinen droegen, en daarop bliezen.

Het hele Woord is vervuld met het getal 'zeven'. Ook de reinigingen naar het gebod van God duurden zeven dagen.

Zeven jaarweken komen we tegen in de Bijbel.

Zeventig maal zeven maal vergeven.

In de Openbaring lees je van de zeven gemeenten en van de zeven sterren.

Je leest van de zeven armen van de kandelaar.

Van de zeven engelen, de zeven donderslagen.

De zeven bazuinen en de zeven fiolen.

Van de zeven laatste plagen.

Nogmaals, het getal 'zeven' duidt een volheid aan.

U zegt: "Dat is verwarrend". Nee, dat is niet verwarrend, maar je moet goed opletten. De profeet Zacharias zag de Geest uitgaan naar alle hoeken van de aarde. Naar het Zuiderland, naar het Noorderland. We mogen God de Heilige Geest niet splitsen. Die 'zeven' is niet in zeven stuks te benaderen. Het wil zeggen: Die Heilige Geest is in Zijn genadebedeling, Zijn toepassende werking, Zijn Goddelijke eigenschap, de levenwekkende Geest. Hij is de Onderhouder, de Geest Die op Christus - als het Hoofd van de kerk - zonder mate heeft gerust. Die Geest is zo oneindig groot. Waar de kerk ook is, Hij is aanwezig! Hoe de kerk ook denkt in druk te vergaan, - onder de verleidingen denkt te bezwijken, of de enkeling die wel voelt dat hij een stofje is aan de weegschaal en een druppel aan de emmer - de Heilige Geest is een volmaakte Geest. Hij komt in alle plaatsen van Gods heerschappij. Hij komt om te leren en te onderwijzen, te bekeren en te troosten, te bemoedigen. Om het uit Christus te nemen!

Zo moet je dit woordje 'zeven' hier zien. Dus niet dat er zeven aparte geesten zijn, maar het is de benaming voor die ene God de Heilige Geest.

OPENBARING 1 : 4 EN 5

De zeven geesten Die voor Zijn troon zijn.

Dat duidt de Goddelijke uitgang aan van de Heilige Geest. Hij gaat uit van de Vader en de Zoon. Het duidt aan dat de Geest het niet alleen uit Christus neemt, maar dat Hij vóór de troon van de Vader in het hart van de Vader kijkt. Om zó in Zijn genadebetoning nooit mis te tasten. Om zó altijd zuivere pijlen te richten. Hij weet wat in de diepten van God is. De Geest onderzoekt de diepten van God.

En omdat de Heilige Geest de diepten van God voor Zijn troon aanschouwt, zó verwerkelijkt Hij ook het eeuwige welbehagen van God op een volmaakte manier aan alle zeven gemeenten. Aan de hele kerk, waar ook verstrooid, èn aan een ieder bijzonder.

Het is zo'n breed terrein. Als wij daarin Schrift met Schrift gaan vergelijken, zou een avond tekort zijn. Daarom noem ik u slechts enkele dingen daaruit. Om aan te duiden de volkomen mogendheid van de Heilige Geest. In welke hoek je ook zit, die Wind vervuld het hele huis waar ze zaten. Zeven, die volle Geest. Hij rust op het Hoofd van de kerk èn op al Zijn ellendigen, in lering en onderwijs.

U zegt: "Waarom wordt hier eerst de Heilige Geest genoemd? Hij is toch de derde Persoon in het Goddelijk Wezen?" De kanttekeningen schrijven daarvan dat Johannes wilde eindigen met een lofzegging aan de tweede Persoon van het Goddelijk Wezen. Maar dat had hij natuurlijk toch wel kunnen doen, de tweede Persoon lof en eer toebrengen. We zien hier het beeld van de aardse tabernakel. Daarin waren drie delen: De Voorhof, het Heilige en het Heilige der Heilige. Dat heeft een diepe betekenis. Ik zal u alleen noemen wat in dit verband nodig is.

In het HEILIGE DER HEILIGE woonde God de Vader tussen de Cherubim, op grond van het werk van Zijn Zoon.

In het HEILIGE stond de zevenarmige kandelaar, met haar lampen die naar omhoog reikte. Zij waren met olie gevuld en verspreidden licht. Zo verzinnebeeldde zij de verlichtende, allesomvattende werking van de Heilige Geest.

In het VOORHOF stond het altaar, als een heenwijzing naar het enige Offer, eenmaal aan het kruis geschied. Want de Geest rustte op Christus, zonder mate. Christus rustte niet op de Geest. Maar naar Zijn menselijke natuur rustte de Geest op Hem. En naar die heilige verborgenheid, die heilige volgorde, wordt ons hier genoemd de genade en vrede van de volmaakte Geest. De Geest Die vrede geeft op allerlei manier, altijd! Daarna komt de Middelaar.

De Middelaar! Dus hier wordt Hij niet in de eerste plaats genoemd de eeuwige Zoon van God, naar Zijn Goddelijke natuur. Maar hier wordt Hij genoemd in het wonder van de vleeswording. Hij heeft vlees en bloed aangenomen. Hij wordt hier door Johannes aangeroepen, om die zegen en genade, als de Middelaar. Daarom wordt Hij hier als laatste genoemd.

Genade van Hem die is, en Die was, en Die komen zal. Van de Geest, Die bij het begin van de Schepping op de chaos als een levenwekkende Geest zweefde. Die ook Zijn arbeid voortgezet heeft in de her-schepping. Die uitgaat van de Vader, dóór de Zoon,

OPENBARING 1 : 4 EN 5

om levenwekkend zondaren te bewerken en tot het leven te brengen. Die ze de genade en vrede doet ervaren.

En van Jezus Christus, Die de getrouwe Getuige is. Van de Zaligmaker Die gezalfd is geworden. Daar sluit Johannes mee.

U zegt: "Ja, maar dat is toch eigenlijk het eerste. Nee, Daarin is niet 'eerst' en 'laatst' naar menselijke maatstaven. De Vader is het Die alle dingen heeft geschapen door Zijn Woord, door de Geest van Zijn mond al hun heir. Daarom wordt Hij hier niet als de Minste genoemd. Maar in deze orde van het heil is Hij tenslotte het middelpunt waarin alle stromen van lof en dank zich ontladen. Als de Fontein der hoven en de Put van levende wateren. Die in het hart van de Vader was, en ons door de Heilige Geest bekend wordt gemaakt. Die door Zijn bloed en wonden naar buiten treedt, om een Fontein te zijn tegen de zonden en de onreinheid van het huis van David.

En van Jezus Christus. Die naar Zijn menselijke natuur de in het vlees gekomen Zaligmaker is. Hij heeft ons vlees en bloed aangenomen. Die van de Vader verordineerd is, gezalfd met de Heilige Geest zonder mate. Want de Heilige Geest was eerder dan de menselijke natuur van Christus. De menselijke natuur van Christus kwam in de tijd. De Heilige Geest is van eeuwigheid.

Van Jezus Christus, Die de getrouwe Getuige is. Het grondwoord, de zin duidt eigenlijk aan dat de klemtoon valt op 'dè getrouwe Getuige', en 'dè Eerstgeborene'. Niet zomaar 'de getrouwe Getuige en de Eerstgeborene', maar dè getrouwe Getuige, dè Eerstgeborene. De apostel Johannes zegt hier: "Die Jezus Christus, aan Wie zulke grote dingen geopenbaard zullen worden. Namelijk de hele geschiedenis van de laatste bedeling. Die is dè getrouwe Getuige. Want Hij heeft getuigenis gehad van God de Vader. En wat Hij van de Vader getuigd heeft is waar! Want Hij is geen leugenaar, maar wat Hij gezien en gehoord heeft, heeft Hij getuigt.

Die Getuige staat te schitteren in ieders ogen. Bevestigd als de maan, zo glansrijk als haar stralen.

Dè Getrouwe. Wij kunnen van allerlei getuigen spreken, - van martelaren, bloedgetuigen, Jehova-getuigen en wat je maar noemen wilt, in goede en kwade zin - hier gaat het over dè Getuige Die getrouw is geweest tot in de dood. Tot in de dood van het kruis. Die in Zijn hele huis getrouw geweest is. Die de Eerstgeborene is uit de doden.

Er zijn anderen door de Heere weggenomen. Henoeh heeft de dood niet gezien. Elia is met een vurige wagen naar de hemel gevaren. Maar Jezus Christus is dè Eerstgeborene uit de doden. Hij was vóór Elia, vóór Henoeh. Hij is Degene die de schoot heeft geopend, dàt wil het eigenlijk zeggen. Hij is de Wegbereider. Hij is Degene die de schoot geopend heeft, zodat zondaren uit de kaken van hun zonden en verdoemenis, uit hun dood en verderf, achter Hem aan tot het leven en de gerechtigheid gebracht zullen worden.

De Eerstgeborene wil zeggen, Hij is door Zijn eigen verzoening, eigen gerechtigheid, uit de kuil omhoog gestegen. Niet alleen uit het graf, maar uit de geestelijke en eeuwige dood, èn de lichamelijke dood. Hij was de Eerste!

Wij zitten er allemaal in, we kunnen er niet uit. Wie zal de voor ons de deur open doen? Want het graf is verzegeld. Dat aardse graf had een aards zegel. Ons geestelijk graf

OPENBARING 1 : 4 EN 5

heeft een Goddelijk zegel. Een zegel dat door niemand verbroken kan worden. Het zou alleen verbroken kunnen worden, als er Een op wonderbare manier in dat graf komt waar wij in gedolven liggen, hoofd voor hoofd. Die in dat graf gemeenschap wil hebben, alles op Zich wil laden. Die tenslotte als een meerdere Simson om zou brengen, de steen wil afwentelen, en zó geboren wil worden van onder de wateren. Dàn zou dat ellendige volk mee kunnen komen.

Dàt betekent de Eerstgeborene. Wij worden niet geboren buiten Hem. Wij komen niet uit het graf zonder Hem. Wij zullen nooit het licht kunnen zien buiten de Weg die Christus Jezus is, en wat Hij gedaan heeft. Nooit! Wat de mens ook tracht te verzinnen of bedenken, hij blijft in de dood. Alleen waar hij de Koning wordt ingelijfd, Hem door een waarachtig geloof aanneemt, gaat hij door de bres die Jezus Christus in die muur gebroken heeft, achter Hem aan. Uit de dood tot de eeuwige zaligheid. Zó is Hij de Eerstgeborene uit de doden.

We laten het hierbij. We gaan zo de Heere wil en wij leven de volgende keer verder. Maar dat dit in onze harten, van deze Bijbellezing, mag blijven hangen: Daar is een Eerstgeborene uit de doden. Niet 'een', maar de Eerstgeborene uit de doden. Dan weet je het geheim van de zaligheid. Want als je dan in je hart gaat overdenken, en je zegt bij jezelf: "Hoe zal ik ooit bekeerd kunnen worden, zalig kunnen worden? Hoe zal ik nu ooit die machtige en eeuwige God loven en prijzen?" Dan weet je het nu! Er gaat er Een voorop. Er is er Een die de weg van onze kuil en ellende opengebroken heeft, nadat Hij er eerst in is neergelegd.

En nu kan alleen achter Hem, door Hem, de zondaar zalig worden, en anders kan het nooit meer. Laat alle hoop maar varen. Dat de Heilige Geest die belijdenis in onze harten wil werken: "Heere, nu ken ik de waarheid, zo diep als gewis. Buiten U lig ik in- en ga ik naar de eeuwige rampzaligheid. Maar met, achter en door U zal geen graf van de dood en van de zonde mij ooit vast kunnen houden. Dan zal ik - zoals een schip in het sop van een schip - meegetrokken worden tot voor de troon. Om Uw lof eeuwig te zingen. Openbaar U ook aan mij".

AMEN